

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของทันตแพทย์และคนไข้ที่มีต่ออัตราค่ารักษาพยาบาลทางทันตกรรม และคำนวณต้นทุนในการให้การรักษายาบาลทางทันตกรรม ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดอัตราค่ารักษาพยาบาลทางทันตกรรมที่เหมาะสมต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ทันตแพทย์จากโรงพยาบาลรัฐ โรงพยาบาลเอกชน และคลินิกเอกชน จำนวน 65 คน คนไข้ที่มารับการรักษาพยาบาลทางทันตกรรมในสถานพยาบาลต่างๆ ช้างต้น รวม 49 แห่ง จำนวน 160 คน และผู้แทนขายสินค้าทางทันตกรรม จำนวน 27 คน โดยใช้เครื่องมือในการศึกษาคือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูล ประสพการณ์ ตลอดจนความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้และการได้รับการรักษาพยาบาลทางทันตกรรม แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทำการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ในปัจจุบัน อัตราค่ารักษาพยาบาลทางทันตกรรมที่ทันตแพทย์เรียกเก็บ ยังอยู่ในอัตราที่สูงกว่าที่คนไข้พึงพอใจ แต่ทันตแพทย์กลับเห็นว่ายังต่ำเกินไป โดยอัตราค่ารักษาพยาบาลที่คนไข้พอใจนั้นก็ต่ำกว่าที่ทันตแพทย์ต้องการมาก ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์ต้นทุนและความคิดเห็นของทันตแพทย์และคนไข้แล้ว สามารถกำหนดอัตราค่ารักษาพยาบาลทางทันตกรรมใหม่ สำหรับสถานพยาบาลเอกชนได้ ดังนี้ ถอนฟันซี่ละ 300 ถึง 350 บาท ถอนฟันที่ต้องแบ่งรากหรือแคะรากซี่ละ 350 ถึง 650 บาท ผ่าฟันคุดที่ไม่ต้องกรอกระดูกและฟันซี่ละ 350 ถึง 900 บาท ผ่าฟันคุดที่ต้องกรอกระดูกและฟันซี่ละ 350 ถึง 1,500 บาท อุดฟันด้วยวัสดุชั่วคราวซี่ละ 400 บาท อุดฟันด้วยวัสดุ Amalgam ด้านละ 350 ถึง 400 บาท อุดฟันด้วยวัสดุสีเหมือนฟัน ด้านละ 550 บาท รักษาฟันน้ำนมซี่ละ 650 ถึง 1,000 บาท รักษาฟันแท้ซี่ละ 750 ถึง 1,500 บาท ฟอกสีฟัน (ในคลินิก) ครั้งละ 1,050 ถึง 2,000 บาท ฟอกสีฟัน (ที่บ้าน) ครั้งละ 2,150 บาท ขูดหินน้ำลายครั้งละ 250 ถึง 400 บาท เกลารากฟัน ครั้งละ 350 บาท ครอบฟันซี่ละ 2,500 ถึง 3,000 บาท สะพานฟันติดแน่นชิ้นละ 1,900 ถึง 5,000 บาท สะพานฟันถอดได้ชิ้นละ 850 ถึง 2,000 บาท เดือยฟันซี่ละ 850 บาท ฟันปลอมทั้งปาก ฐานพลาสติก ชิ้นละ 1,250 ถึง 2,500 บาท ฟันปลอมบางส่วน ฐานพลาสติก ชิ้นละ 500 ถึง 1,500 บาท, ฟันปลอมบางส่วน ฐานโลหะชิ้นละ 1,550 ถึง 3,000 บาท เคลือบฟลูออไรด์ ครั้งละ 300 บาท เคลือบหลุมร่องฟันซี่ละ 350 บาท

ในโรงพยาบาลรัฐ คิดค่าถอนฟัน อุดฟันด้วยวัสดุชั่วคราว อุดฟันด้วยวัสดุสีเหมือนฟัน ครอบฟัน เคลือบฟลูออไรด์ และเคลือบหลุมร่องฟัน ตามอัตราค่ารักษาที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้ซึ่งพบว่าต่ำกว่าต้นทุนจริงอยู่ 19.22 บาท 102.55 บาท 66.76 บาท 257.56 บาท 53.60 บาท และ 59 บาท ตามลำดับ จึงควรกำหนดอัตราค่ารักษาใหม่ โดยปรับเพิ่มขึ้นเป็น 300 บาท 400 บาท 550 บาท 2,500 บาท 300 บาท และ 350 บาท ตามลำดับ เพื่อให้โรงพยาบาลรัฐดำเนินการได้โดยไม่ขาดทุน

This study aimed to analyze the opinion of dentists and dental patients about dental treatment charge. It also studied treatment costs under the Universal Coverage policy in Bangkok Metropolis so that the appropriate dental treatment charge could be determined.

The sample was divided to 3 groups. Two groups were 65 dentists and 160 patients from 49 government hospitals, private hospitals and private dental clinics. The other group was 27 dental equipments and products salepersons.

In-depth interview and questionnaires were used to collect data regarding experience and opinion about dental treatment. Data were analyzed in term of descriptive statistics with SPSS for Windows version 11.5.

Results showed that actual dental treatment charge was higher than what patient would satisfy. Still it was too low for the dentists. Patients preferred lower charge than the dentists.

In consideration with cost analysis and dentists' and patients' opinion, private dental clinics charge should be as followed : Simple Extraction 300-350 Baht, Separated Root Extraction 350-650 Baht, Simple Surgical Impaction Removal 350-900 Baht, Hard Tissue Impaction Surgical Removal 350-1500 Baht, Temporary Filling 400 Baht, Amalgam Filling 350-400 Baht, Tooth-colour Filling 550 Baht, Pulpectomy 650-1000 Baht, Root Canal Treatment 750-1500 Baht, In-Office Bleaching 1050-2000 Baht, Home Bleaching 2150 Baht, Scaling 250-400 Baht, Root Planing 350 Baht, Crown 2500-3000 Baht, Fixed Bridge 1900-5000 Baht, Removable Bridge 850-2000 Baht, Pinctooth 850 Baht, Complete Denture 1250-2500 Baht, Acrylic Partial Denture 500-1500 Baht, Removable Partial Denture 1550-3000 Baht, Fluoride Application 300 Baht, and Pit and Fissure Sealant 350 Baht.

The Ministry of Public Health determined the government hospitals charge. Simple Extraction, Temporary Filling, Tooth-colour Filling, Crown, Fluoride Application and Pit and Fissure Sealant charges were below cost 19.22, 102.55, 66.76, 257.56, 53.60 and 59 Baht, respectively. The government should increase the charges to 300, 400, 550, 2500, 300 and 350 Baht, respectively, to reach the bottom-line level.